

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Mersin ili için 2024-2028 On İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında **Doğu Akdeniz Bölgesinde** transit yük odaklı **ana aktarma konteyner limanı** yapımı hedeflenmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 16.09.2013 tarihinde onaylanan Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında söz konusu konteyner limanı projesi plana işaretlenmiş olup bu proje ile kentin doğu kesiminde sanayi, lojistik ve konut dışı kentsel çalışma alanlarını içeren yeni bir çalışma alanı bölgesi kurgulanmıştır.

Söz konusu planın açıklama raporunda konteyner limanına ilişkin mevcut limanın güneyinde planlandığı ve yaklaşık 12 milyon TEU² olması düşünüldüğünden bahsedilmiştir. 2013 yılında onaylanan çevre düzeni planı genel kararları ile incelendiğinde Mersin ilinin tarım ve sanayi dışında lojistik anlamda da bir liman kenti olarak öne çıkacağı kurgusu ile yeni alanların imara açılmasını ön görmüş ve mevcut serbest bölgenin genişlemesi ile sanayi ve lojistik odaklı çalışma alanlarının artırılması yönünde kararlar getirmiştir.

Bunun üzerine 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planları bu kurguyla etaplar halinde onaylanmıştır. Bunlar arasında Serbest Bölge Otoban Bağlantı yolu olarak bilinen 151. Caddenin doğusunda yer alan Mersin Konteyner Limanı projesi etkisiyle olduğu düşünülen; Tarım ve Orman Bakanlığı Makamının 25.01.2021 tarih ve E.116263 sayılı Olur'u ile 2924,2553 hektar alan tarım dışı kullanılmak üzere izinlendirilmiş ve imara açılmıştır.

Bahsedilen bölgenin lojistik, sanayi alanları olarak kullanılmasıyla bölgedeki yaşamsal ve tarımsal alanların yok olmasına yol açacaktır. Ayrıca geçimi balıkçılık olan ve bu bölgede bulunan doğal resif alanların yok olacağı ve bu bölgede balıkçılığın son bulacağı tespiti yapılmıştır. Gemiler balans ayarı için gittikleri yerlerden deniz suyu aldıkları ve vardıkları limana bıraktıkları için ekosistemi bozmakta ve deniz aslanı, balon balığı gibi pek çok türün taşınmasına yol açmaktadır. Planlanan liman genişleme projesi ile deniz ekosistemi bu sebeple de ayrıca bozulacaktır.

Bunlar göz önünde bulunduğunda;

1. Liman kapasite artışı ile birlikte bölgenin sanayileşmeden kaynaklı hava kirliliği, toprak ve su kirliliği konularında hangi bilimsel araştırmalar yapılmıştır?
2. Limanın kapasite artışı ile birlikte bölgede balıkçılıkla geçinen kesimlerin olumsuz etkileneceği öngörülmektedir. Balıkçılığa yönelik etkilere ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir etki değerlendirme çalışması var mıdır? Doğacak olumsuzluklara ilişkin ne tür tedbirler alınmıştır?

3. Liman dolgusu yapılması için açılan ve açılacak olan taşocaklarının bölgeye verdiği zararlar tespit edilmiş midir? Edildiyse ne tür zararlar tespit edilmiştir?
4. Kıyı ekosisteminin resiflerin tahribatıyla bozulduğu görülmektedir. Gelecek olan gemilerin sintine sularını Mersin'e bırakmalarından kaynaklı yabancı tür artışı ve kirliliğe yol açacak bu da yerli türlerin yok olmasına neden olacaktır. Bu duruma ilişkin yapmış olduğunuz çalışmalarınız var mıdır? Varsa yapılan çalışmaların bulguları nelerdir?
5. Ana konteyner limanındaki kapasite artışının sebep olacağı hareketlilik, kötü yakıt vs. etkisi ile hava kirliliği ve karbon emisyonu artacak bu da ısı adalarına yol açacak ve Mersin'de hali hazırda hissedilen iklim krizinin etkilerini arttıracaktır. Buna ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa neler yapılmıştır?
6. Projede hedeflenen istihdam oranının artışından dolayı bölgeye doğru yaşanacak göçün kente etkilerine ilişkin çalışmalar yapılmış mıdır? Yapıldıysa neler yapılmıştır?
7. Bakanlığınızın deniz dibinden çıkarılacak ve içeriğinde ağır metaller, aspest gibi zehirli bileşenlerin olduğu balçığın yaratacağı kirliliğe ilişkin Bakanlığınızca bir önlem alınmış mıdır? Bunun çevresel etkilerine ilişkin etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Varsa alınan önlemlerin detaylarını ve yapılan çalışmaların bulgularını paylaşır mısınız?
8. Hali hazırda mevcut limanın rıhtım genişletme ve dolgu çalışmaları esnasında dip taramasında ÇED raporuna göre, elde edilen 2.120.000 m²lik alanda toplam 3.283.046 m³ dip taraması yapılacaktır. Rakamın büyüklüğünü göz önünde bulunduracak olursak en uzun dingilli bir hafriyat kamyonu 25 m³ toprak almaktadır. Bu ölçeklendirmeden yola çıkarak toplam taranacak alandan çıkarılacak büyüklük 131.322 kamyonu tekabül etmektedir. Bu yoğunluktaki git gelin yaratacağı çevre kirliliğine ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır?